

OCENA ZBIORCZA

osiągnięć naukowych, dydaktycznych i organizacyjnych

dr n. med. Jolanty Goździk

Dr n. med. Jolanta Goździk, Kierownik Ośrodka Transplantacji Uniwersyteckiego Szpitala Dziecięcego Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, uzyskała 1992 r. dyplom z wyróżnieniem ukończenia studiów na Akademii Medycznej im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu. W latach 1993-2003 pracowała najpierw jako asystent (do 1998 r.), a następnie jako adiunkt w Klinice Hematologii i Chorób Rozrostowych Układu Krwiotwórczego AM w Poznaniu pod kierownictwem prof. Janusza Hansza. W 2004 r. podjęła pracę na stanowisku adiunkta w Zakładzie Transplantologii CM UJ w Krakowie, w październiku 2004 r. została kierownikiem Oddziału Przeszczepiania Komórek Krwiotwórczych Ośrodka Transplantacji Uniwersyteckiego Szpitala Dziecięcego w Krakowie, a od 2006 r. jest kierownikiem tego ośrodka. Od 2010 r. dr Goździk zatrudniona jest w Zakładzie Immunologii Klinicznej Katedry Immunologii Klinicznej i Transplantologii Polsko-Amerykańskiego Instytutu Pediatrii CM UJ w Krakowie.

Dr J. Goździk jest specjalistą w dziedzinie chorób wewnętrznych (I^o w 1995 r., a II° w 1999 r. z wyróżnieniem), w dziedzinie hematologii (2002 r.) oraz w dziedzinie transplantologii klinicznej (2004 r.).

Stopień doktora nauk medycznych uzyskała w 1999 r. na Wydziale Lekarskim AM Poznaniu na podstawie rozprawy pt. „Występowanie onkogenu BCR/ABL u chorych na przewlekłą białaczkę szpikową leczonych chemioterapią ablacyjną i przeszczepieniem komórek hematopoetycznych”, której promotorem był prof. Janusz Hansz, a która została wyróżniona przez Radę Wydziału Lekarskiego II AM w Poznaniu.

W dniu 16 kwietnia 2012 r. dr n. med. Jolanta Goździk skierowała do Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów wniosek o przeprowadzenie postępowania habilitacyjnego w dziedzinie nauk medycznych, w dyscyplinie medycyna wskazując jako jednostkę naukową do przeprowadzenia postępowania Wydział Lekarski CM UJ w Krakowie. Wraz z wnioskiem dr Goździk przedłożyła do oceny dokumenty zgodnie z wymogami formalnymi określonymi w rozporządzeniach Ministra Nauki i Szkolnictwa z dnia 1.09.2011 r. i 22.09.2011 r. Postępowanie habilitacyjne dr J. Goździk zostało wszczęte na podstawie osiągnięcia naukowo-badawczego w formie cyklu 9 publikacji dotyczących transplantacji komórek krwiotwórczych w chorobach onko-hematologicznych oraz niedoborach odporności,

a Centralna Komisja do Spraw Stopni i Tytułów w dniu 11.06.2012 r. w celu przeprowadzenia postępowania habilitacyjnego powołała Komisję w składzie:

- 1) Przewodniczący Komisji – prof. Jacek Wachowiak, UM w Poznaniu
- 2) Sekretarz Komisji – prof. Janusz Marcinkiewicz, CM UJ w Krakowie
- 3) Recenzent – prof. Jerzy R. Kowalczyk, UM Lublinie
- 4) Recenzent – prof. Jan Styczyński, CM UMK w Bydgoszczy
- 5) Recenzent – prof. Aleksander Skotnicki, CM UJ w Krakowie
- 6) Członek Komisji – dr hab. Krzysztof Kałwak, UM we Wrocławiu
- 7) Członek Komisji – Jacek J. Pietrzyk, CM UJ w Krakowie

Cykl publikacji na podstawie, którego wszczęte zostało postępowanie habilitacyjne dr J. Goździk obejmuje 9 prac oryginalnych (oznaczonych w autoreferacie od i do ix), w których habilitantka jest pierwszym autorem. Prace zostały opublikowane w latach 1997-2012 w czasopiśmie recenzowanych, w tym dwie w anglojęzycznych czasopiśmie ze współczynnikiem wpływu, pozostałe prace w czasopiśmie krajowych. Łączny IF dla całego cyklu prac wynosi 4.899, a punktacja KBN 94 pkt.

Od strony formalnej prof. J. Styczyński w swojej recenzji zwraca uwagę, że praca vi opublikowana została w 1997 r., a zatem przed uzyskaniem stopnia doktora nauk medycznych. Ponadto, zdaniem prof. J. Styczyńskiego, ta ostatnia praca oraz praca vii wykazują tematyczną i treściową zbieżność z tematem rozprawy doktorskiej habilitantki. Prof. J. Styczyński stwierdza również brak jednoznacznego wykazu udziału procentowego habilitantki w pracach wchodzących w skład cyklu i uważa, że zawiżyła ona swój udział w trzech pracach, w tym w 2 pracach opublikowanych w czasopiśmie z IF.

Pierwsza z prac wchodzących w skład cyklu ukazała się w czasopiśmie *Pediatric Transplantation* w 2009 r. i jest opisem leczenia 5-miesięcznego dziecka z zespołem Omenna za pomocą przeszczepienia allogenicznych komórek krwiotwórczych bez mieloablacji. Zdaniem prof. J.R. Kowalczyka obserwacje przedstawione w pracy potwierdzają, że przeszczepienie allogenicznych komórek krwiotwórczych bez uprzedniej mieloablacji może być skutecznym i bezpiecznym sposobem leczenia dzieci z zespołem Omenna, a prof. J. Styczyński stwierdza, że ta praca pokazuje niewątpliwy sukces habilitantki.

Druga praca przedstawia wyniki allogenicznej transplantacji komórek krwiotwórczych u 6 dzieci z przewlekłą chorobą ziarniniakową. Praca została opublikowana w *Journal of Clinical Immunology* w 2011 r. i w opinii prof. J.R. Kowalczyka dokumentuje przydatność tej metody leczenia dla ratowania zdrowia i życia pacjentów z niedoborami odporności oraz potwierdza, że przeszczepienie jest najbezpieczniejsze i najskuteczniejsze wtedy, kiedy

choroba nie spowodowała jeszcze żadnych istotnych następstw w organizmie dziecka. Prof. J. Styczyński uważa, że ta praca stanowi największe osiągnięcie dr J. Goździk i świadczy o wysokim poziomie pracy klinicznej habilitantki i zespołu przez nią kierowanego.

Trzecia spośród 9 prac składających się na cykl opublikowana została w Przeglądzie Lekarskim w 2011 r. i omawia doświadczenia ośrodka kierowanego przez dr J. Goździk w zakresie mobilizacji i separacji autologicznych komórek krwiotwórczych dzieci z chorobami onko-hematologicznymi. Zdaniem prof. J.R. Kowalczyka praca może przyczynić się do zarówno lepszego zrozumienia procesów związanych z mobilizacją komórek krwiotwórczych ze szpiku, jak i do dalszej optymalizacji protokołów separacji komórek krwiotwórczych. Natomiast prof. J. Styczyński uważa, że w pracy nie zastosowano metod analizy statystycznej, pomimo podania ich opisu w metodyce, a ponadto oczekiwałby przeprowadzenia analizy czynników ryzyka powodzenia mobilizacji i separacji.

W czwartej pracy cyklu (piątej w omówieniu przedstawionym przez habilitantkę) opublikowanej w 2003 r. w Acta Haematologica Polonica wykazano, że transplantacja komórek krwiotwórczych z krwi obwodowej daje u chorych z chłoniakiem Hodgkina o gorszym rokowaniu korzystniejsze wyniki aniżeli transplantacja autologicznego szpiku. Zarówno prof. A. Skotnicki, jak i prof. J.R. Kowalczyk podkreślają, że w tym czasie kiedy publikacja się ukazała, stanowiła ona ważny głos w dyskusji dotyczącej zastosowania i źródła komórek krwiotwórczych do transplantacji autologicznej u chorych z chłoniakiem Hodgkina. Prof. J. Styczyński uważa, że istotnym walorem pracy jest stosunkowo duża grupa badanych pacjentów, natomiast minusem brak analizy czynników ryzyka pomimo wymienionej w metodyce analizie metodą Coxa.

Z kolei w piątej pracy cyklu (czwartej w omówieniu), która ukazała się w 1999 r. w Acta Haematologica Polonica, wykazano, że modyfikacja wysokimi dawkami arabinozydu cytozyny programu chemioterapii DexaBEAM przed transplantacją autologicznych komórek krwiotwórczych, mająca na celu poprawę skuteczności leczenia chłoniaków złośliwych, nie powoduje istotnego nasilenia toksyczności narządowej. Prof. A. Skotnicki uważa, że również ta praca miała istotne znaczenie w dyskusji, która się podówczas toczyła odnośnie znaczenia i przydatności intensyfikacji terapii u chorych na chłoniaki złośliwe.

Kolejne dwie prace cyklu dotyczą monitorowania choroby resztkowej u chorych z przewlekłą białaczką szpikową poddanych allogenicznej transplantacji komórek krwiotwórczych.

Pierwsza z tych prac ukazała się w Acta Haematologica Polonica w 1997 r., a przedstawione w niej wyniki badań pozwalają stwierdzić, że systematyczne monitorowanie molekularne i cytogenetyczne umożliwia w tej grupie chorych wczesne rozpoznanie potransplantacyjnej wznowy białaczki, a przez to podjęcie wczesnej terapii wznowy. W odniesieniu do tej pracy prof. J. Styczyński zauważa, że została ona opublikowana przed

uzyskaniem przez habilitantkę stopnia doktora nauk medycznych, a jej treść jest podobna do jej rozprawy doktorskiej i stąd nie może być brana pod uwagę w ocenie „osiągnięcia naukowego”.

Natomiast w drugiej pracy, która została opublikowana w Acta Haematologica Polonica w 2000 r., wykazano, że do właściwego monitorowania dynamiki przebiegu choroby resztkowej po allogeniczej transplantacji komórek krwiotwórczych u chorych z przewlekłą białaczką szpikową nieodzwonne jest zastosowanie ilościowej metody RT-PCR. Również odnośnie tej pracy prof. J. Styczyński uważa, że jest ona treściowo podobna do rozprawy doktorskiej habilitantki i w związku z tym nie można jej uwzględniać w ocenie „osiągnięcia naukowego”. Ponadto Prof. J. Styczyński zwraca uwagę, że w pracy błędnie określono test Fishera jako test korelacji.

Ósma praca cyklu stanowiącego „osiągnięcie naukowe” opublikowana została w języku angielskim w czasopiśmie Przegląd Epidemiologiczny w 2012 r. i przedstawia rezultaty badań dotyczących stanu odporności na choroby infekcyjne zwalczane drogą szczepień ochronnych, z których wynika, że wszyscy biorcy komórek krwiotwórczych powinni podlegać szczepieniom ochronnym. Zdaniem prof. J. Styczyńskiego wprowadzenie badań zostało przeprowadzone z zastosowaniem aktualnej metodyki badawczej, to jednak nie wnoszą nowych, istotnych informacji.

W dziewiątej i ostatniej pracy cyklu, która ukazała się w Medycynie Wieku Rozwojowego w 2010 r., oceniono bezpieczeństwo i skuteczność szczepień ochronnych prowadzonych zgodnie z rekomendacjami Europejskiej Grupy ds. Przeszczepiania Komórek Krwi i Szpiku u dzieci po transplantacji komórek krwiotwórczych. W wyniku przeprowadzonych badań stwierdzono, że szczepienia ochronne prowadzone w tej grupie chorych są bezpieczne i skuteczne, a opóźnienie w ich rozpoczęciu może prowadzić do wystąpienia ciężkich infekcji zagrażających życiu. W odniesieniu do dwóch ostatnich prac cyklu prof. A. Skotnicki podkreśla, że są one wyrazem zainteresowania Dr J. Goździk także fazą zdrowienia i powrotu do pełnej aktywności społecznej. Natomiast prof. J. Styczyński w odniesieniu do ostatniej pracy w cyklu stwierdza niejednoznaczność realizacji podjętych badań, niejednakową liczbę badanych dzieci przytaczaną w pracy i w autoreferacie, a także błędy językowe i uchybienia techniczne co do jakości kopii ocenianej pracy.

Prof. J. Styczyński w podsumowaniu oceny prac wchodzących w skład „osiągnięcia naukowego” dr J. Goździk stwierdza, że zastrzeżenia budzi umiejętność przedstawiania wyników badań, a elementy nowości zawarte są jedynie w dwóch pracach dotyczących allogeniczej transplantacji szpiku u dzieci z niedoborami odporności uwarunkowanymi genetycznie, które zostały opublikowane w czasopiśmie posiadającym impact factor. Ponadto prof. J. Styczyński uważa, że cykl prac składających się na „osiągnięcie naukowe” habilitantki jest zbiorem niepowiązanych wątków badawczych, obejmujących 5 różnych

zagadnień, a 15-letni okres publikowania prac jest zbyt długi. W związku z powyższym prof. J. Styczyński uważa, że nie można uznać, aby „osiągnięcie naukowe” habilitantki stanowiło jej znaczący wkład w rozwój dyscypliny naukowej, którą reprezentuje, a tym samym uważa, że nie został spełniony ustawowy wymóg osiągnięcia naukowego w odniesieniu do pracy opublikowanej przed uzyskaniem stopnia doktora nauk medycznych..

Natomiast prof. J.R. Kowalczyk uważa, że dr J. Goździk w prowadzonych badaniach posługiwała się nowoczesnymi metodami, które pozwoliły uzyskać szereg interesujących wyników, spośród których wiele opublikowanych zostało jako oryginalne obserwacje, a cytacje prac świadczą o zainteresowaniu nimi nie tylko w kraju, ale również za granicą. Ponadto prof. J.R. Kowalczyk wysoko ocenia umiejętność prowadzenia przez dr J. Goździk krytycznej dyskusji swoich wyników i ostrożność w ostatecznym wyciąganiu wniosków. Zdaniem prof. J.R. Kowalczyka obserwacje i wyniki badań zawarte w publikacjach przedstawionych jako zestaw prac składających się na „osiągnięcie naukowe” cechują się dojrzałością, przemyślanymi założeniami oraz celami i wnoszą istotny postęp w poprawę wyników leczenia z zastosowaniem przeszczepiania komórek krwiotwórczych.

Z kolei prof. A. Skotnicki podkreśla, że we wszystkich 9 pracach składających się na cykl stanowiący „osiągnięcie naukowe” dr J. Goździk jest pierwszym autorem. W pracach, oparciu o własne doświadczenie, zostają podjęte interesujące problemy w sposób charakteryzujący dojrzałego badacza i lekarza klinicystę. Według prof. A. Skotnickiego metodyka badań oparta jest o nowoczesny warsztat badawczy, przedstawione wyniki świadczą o krytycyzmie i ostrożnym wyciąganiu wniosków, a sposób prowadzenia dyskusji o dużej wiedzy w dziedzinie transplantacji komórek krwiotwórczych.

Pozostały dorobek naukowy habilitantki, poza 9 pracami stanowiącymi cykl składający się na „osiągnięcie naukowe”, obejmuje 43 opublikowane prace, w tym 24 prace oryginalne, 13 prac poglądowych, 3 prace kazuistyczne i 3 rozdziały w podręcznikach, w tym 2 w podręcznikach międzynarodowych. W 10 pracach dr J. Goździk jest pierwszym autorem, w 17 drugim, a pozostałych trzecim lub kolejnym autorem. W czasopiśmie z IF opublikowanych zostało 13 spośród ww. 43 prac łączny IF tych publikacji ma wartość 39.051, a łączna punktacja wszystkich publikacji, z wyłączeniem 9 prac stanowiących „osiągnięcie naukowe”, według KBN/MNiSW wynosi 290 punktów. Prace, których J. Goździk jest współautorem były dotąd cytowane 112 razy, a jej wskaźnik Hirscha wynosi 6. Ponadto habilitantka jest współautorem 239 streszczeń i komunikatów zjazdowych, w tym 90 zezjazdów międzynarodowych.

W ocenie formalnej pozostałego dorobku naukowego prof. J. Styczyński zwraca m.in. uwagę, że habilitantka nie była pierwszym autorem w żadnej z prac oryginalnych, a liczba cytowań prac, w których dr J. Goździk była pierwszym autorem wynosi 8. Ponadto prof. J. Styczyński uważa, że habilitantka ma tendencję do przeszacowywania swojej roli

w przygotowaniu prac, których jest współautorem, m.in. zdaniem prof. J. Styczyńskiego przeszacowała swoją rolę w pracy na temat ryzyka powikłań dawców komórek krwiotwórczych spośród rodzeństwa, która w 2012 r. ukazała się w czasopiśmie Blood, a której koordynatorem i pierwszym autorem jest prof. J. Styczyński.

Ponieważ Wydział Lekarski CM UJ stawia wymagania aby poza rozprawą habilitacyjną, przedstawić co najmniej 7 prac oryginalnych jako pierwszy autor, w tym jako pierwszy autor jednej pracy oryginalnej w czasopiśmie z IF, dlatego prof. J. Styczyński uważa, że dr J. Goździk nie spełnia kryteriów obowiązujących na stopień doktora habilitowanego w jednostce macierzystej.

Dokonując analizy merytorycznej pozostałego dorobku naukowego habilitantki prof. J. Styczyński stwierdza, że ten dorobek nie wskazuje na to, aby dr J. Goździk wykazywała istotną aktywność naukową w reprezentowanej przez siebie dziedzinie naukowej.

Natomiast zarówno prof. A. Skotnicki, jak i prof. J.R. Kowalczyk podkreślają, że wszystkie opublikowane prace habilitantki są konsekwentnie tematycznie ściśle związane z określonym kierunkiem badań dotyczących różnych aspektów przeszczepiania komórek krwiotwórczych, w tym biologii macierzystych komórek krwiotwórczych, kondycjonowania poprzedzającego transplantację, monitorowania hematopoetycznego chimeryzmu poprzyszczepowego, monitorowania poprzyszczepowej choroby resztkowej, zastosowania immunoterapii adoptywnej w leczeniu poprzyszczepowej wznowy białaczki i powikłań transplantacji komórek krwiotwórczych, co sprzyjało jej systematycznemu rozwojowi naukowemu. Prof. J.R. Kowalczyk zwraca uwagę, że wprawdzie niektóre z prac mają charakter wieloosrodkowy i w związku z tym mają wielu autorów, jednak rola dr J. Goździk w tych pracach zawsze była znacząca. Ponadto wiele publikacji posiada istotne walory praktyczne, przez co może przyczynić się zwiększenia możliwości wykorzystania i poprawy wyników transplantacji komórek krwiotwórczych. Prof. J.R. Kowalczyk dostrzega także, że habilitantka koncentrując się na działalności naukowej i zawodowej dotyczącej transplantacji komórek krwiotwórczych, potrafiła jednocześnie zaangażować się w trudne zagadnienie opieki hospicyjnej nieuleczalnie chorych dzieci i na podstawie swoich doświadczeń i obserwacji opublikować 4 prace dotyczące tej problematyki.

Dodatkowe doświadczenie i wiedzę z zakresu transplantacji komórek krwiotwórczych dr J. Goździk zdobywała w latach 2004-2005 podczas stażu naukowego w Stem Cell Institute w Uniwersytecie Louisville (USA) kierowanym przez prof. M. Z. Ratajczaka.

W latach 2005-2008 w ramach indywidualnego grantu naukowego badała rolę składowej C3 dopełniacza w procesach mobilizacji i wszczepiania komórek krwiotwórczych.

Dr J. Goździk aktywnie współpracuje w ramach kilku krajowych i międzynarodowych grup roboczych.

Za osiągnięcia w pracy naukowej dr J. Goździk została dwukrotnie wyróżniona nagrodą naukową Rektora AM w Poznaniu (w 1999 r. nagrodą indywidualną, w 2000 r. nagrodą zespołową), a w 2010 r. nagrodą Dziekana Wydziału Lekarskiego CM UJ.

Wszyscy recenzenci podkreślają, że poza działalnością naukową dr J. Goździk prowadzi bardzo aktywną działalność dydaktyczną zarówno z zakresu szkolenia przeddyplomowego, w tym dla studentów wydziału lekarskiego i farmaceutycznego oraz anglojęzycznego kierunku lekarskiego, jak i w zakresie kształcenia podyplomowego. Ponadto koordynuje zajęcia fakultatywne z zastosowań komórek krwiotwórczych w medycynie, które przeznaczone są dla studentów Wydziału Lekarskiego oraz Wydziału Biochemii, Biofizyki i Biotechnologii UJ w Krakowie.

Dr J. Goździk była członkiem komitetów organizacyjnych 5 konferencji naukowych oraz jednego spotkania naukowego. Wielokrotnie była wykladowcą podczas konferencji, szkoleń i i zebrań naukowych.

Habilitanka należy do jednego krajowego i czterech międzynarodowych towarzystw naukowych, m.in. do Europejskiej Grupy ds. Przeszczepiania Komórek Krwi i Szpiku i do Amerykańskiego Towarzystwa Hematologicznego.

Prof. A. Skotnicki zwraca uwagę na osiągnięcia dr J. Goździk w zakresie kierowania Ośrodkiem Transplantacji Uniwersyteckiego Szpitala Dziecięcego, który dzięki staraniom habilitantki stał się nowoczesnym, spełniającym europejskie standardy i jednym z najbardziej aktywnych w Polsce dziecięcych ośrodków transplantacji komórek krwiotwórczych, który posiada akredytację na wszystkie rodzaje przeszczepień.

Ponadto wszyscy recenzenci z uznaniem odnotowują współpracę dr J. Goździk z Fundacją Krakowskie Hospicjum dla Dzieci im. ks. Józefa Tischner, w której jest członkiem Zarządu oraz kierownikiem Hospicjum.

Podsumowując prof. J. Styczyński podkreśla, że wprawdzie w ostatnich latach aktywność naukowa dr med. Jolanty Goździk zwiększyła się, to uważa, że habilitantka nie wniosła znacznego wkładu w rozwój reprezentowanej przez siebie dyscypliny naukowej i nie wykazuje się istotną aktywnością naukową. W związku z tym prof. J. Styczyński uważa, że wniosek złożony przez habilitankę o nadanie stopnia doktora habilitowanego jest przedwczesny i nie może poprzeć tego wniosku.

Natomiast prof. J.R. Kowalczyk w podsumowaniu stwierdza, że osiągnięcie naukowe dr med. Jolanty Goździk w postaci zestawu 9 publikacji dotyczących różnych aspektów przeszczepiania komórek krwiotwórczych stanowi znaczący wkład w rozwój transplantologii i w pełni odpowiada kryteriom określonym w art. 16 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym. Kontynuując podsumowanie prof. J.R. Kowalczyk wyraża opinię, że poprzez swój dorobek naukowy, dydaktyczny i organizacyjny dr med. J. Goździk w pełni udowodniła, że jest dojrzałym oraz samodzielnym pracownikiem

naukowym i zwraca się do Komisji z wnioskiem o dopuszczenie dr med. Jolanty Goździk do dalszych etapów przewodu habilitacyjnego.

Prof. A. Skotnicki uważa, że oceniając naukowe osiągnięcia dr med. Jolanty Goździk oraz jej działalność dydaktyczną i organizacyjną można uznać habilitantkę za wysoko wykwalifikowanego i samodzielnego pracownika nauki, co pozwala z pełnym przekonaniem stwierdzić, że spełnia ona niezbędne warunki do przystąpienia do dalszych etapów postępowania habilitacyjnego.

Jacek J. Pięknik
Język Kowalski
Język Szupiszki
Kryski Kubiś
Język Jankowski